

Fundusze Europejskie
dla Warmii i Mazur

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności wydatków

w ramach

Priorytetu FEWM.02 ŚRODOWISKO

Działania FEWM.02.12 Ochrona bioróżnorodności

programu regionalnego

Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027

Schemat A

Zasady kwalifikowalności wydatków

Podstawowym dokumentem w zakresie kwalifikowalności wydatków w FEWiM 2021-2027 są *Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027* wydane przez Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej.

Okres kwalifikowalności wydatków:

- początkiem okresu kwalifikowalności wydatków jest 1 stycznia 2021 r.
- końcową datą kwalifikowalności wydatków jest 31 grudnia 2029 r.

W przypadku, gdy informacje zawarte w przedmiotowym załączniku stoją w sprzeczności z Wytycznymi Ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, to stosuje się wprost Wytyczne Ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczące kwalifikowalności wydatków.

Wydatki mogą zostać uznane za kwalifikowalne o ile:

- zostały ujęte we wniosku o dofinansowanie projektu oraz zostały poniesione zgodnie z niniejszymi zasadami;
- nie wykluczają ich przepisy prawa wspólnotowego i krajowego dotyczące zasad udzielania pomocy publicznej.
- w sytuacji gdy wydatek jest ponoszony w walucie innej niż PLN, za kwalifikowalne uznaje się różnice kursowe powstałe w wyniku płatności w walutach obcych.

Zatwierdzenie projektu do dofinansowania i podpisanie z Beneficjentem umowy nie oznacza, że wszystkie wydatki ujęte we wniosku o dofinansowanie zostaną zrefundowane. Ocena kwalifikowalności wydatków jest także przeprowadzana na etapie rozliczania wniosku o płatność i kontroli.

Rozliczanie wydatków metodami uproszczonymi nie ma zastosowania.

Wszystkie wydatki w ramach projektów rozliczane są na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków.

1.1 Wydatki kwalifikowalne związane z realizacją projektu:

- 1) nadzór/ Inwestor zastępczy/ Inżynier kontraktu (kategoria WOD2021: nadzór/zarządzanie inwestycją): nadzór inwestorski, autorski, konserwatorski jeśli koszty te związane (zintegrowane) są z kosztami inwestycyjnymi, tj. powinny być ponoszone w tym samym czasie, co prace na gruncie, budynkach, maszynach oraz powinny być uznawane za część inwestycji;
- 2) zakup materiałów lub robót budowlanych;
- 3) odszkodowania za zajęcie cudzej nieruchomości na czas prowadzenia robót budowlanych związane z uzyskaniem prawa dostępu do terenu budowy mogą być uznane za kwalifikowalne, jeśli nie jest możliwy swobodny dostęp do terenu budowy z drogi publicznej;
- 4) dokumentacja techniczna lub jej aktualizacja (kwalifikuje się jedna wersja dokumentacji);
- 5) PFU oraz dokumenty/uzgodnienia/pozwolenia wymagane do przygotowania PFU (np. dokumentacja OoŚ). W przypadku projektów realizowanych w systemie zaprojektuj i wybuduj istnieje możliwość złożenia projektu do dofinansowania tylko w przypadku, gdy inwestycja jest gotowa do realizacji, tzn. na etapie składania wniosku o dofinansowanie posiada już pełną dokumentację techniczną (projekt budowlany);
- 6) roboty ziemne jeżeli są:
 - w przypadku robót nierozpoczętych potwierdzone ustaleniami z projektantem dla projektów posiadających dokumentację projektową lub w przypadku realizacji inwestycji bez wymaganej dokumentacji projektowej decyzja inwestora wraz z uzasadnieniem;
 - w przypadku robót rozpoczętych potwierdzone protokołem konieczności;

- 7) przebudowa urządzeń obcych, jeśli konieczność ich przebudowy wynika z projektu budowlanego;
- 8) opłaty poniesione na podstawie zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów oraz za zajęcie pasa drogowego, jeśli zostały rzeczywiście i ostatecznie poniesione przez Beneficjenta na rzecz innego podmiotu;
- 9) odtworzenie nawierzchni drogi poza pasem prowadzonych robót, jeśli obowiązek odtworzenia nawierzchni wynika z zezwolenia na zajęcie pasa drogowego;
- 10) w przypadku zajęcia pasa drogowego w celu prowadzenia robót, zezwolenie na zajęcie pasa drogowego powinno określać warunki przywrócenia pasa do poprzedniego stanu użyteczności. W przypadku, gdy zezwolenie nałożyło na Beneficjenta obowiązek odtworzenia nawierzchni drogi poza pasem prowadzonych robót będą mogły być uznane za kwalifikowalne;
- 11) przebudowa infrastruktury kolidującej oraz niezbędna infrastruktura towarzysząca (m. in. kanalizacja deszczowa, urządzenia odwadniające i podczyszczające wodę, chodniki, drogi rowerowe, oświetlenie - wyłącznie wzdłuż drogi będącej przedmiotem projektu) pod warunkiem, że stanowi niezbędny element projektu;
- 12) wydatki poniesione na podatek od towarów i usług w przypadku:
 - a) projektów, których całkowity koszt (z VAT) wynosi mniej niż 5.000.000 EUR (dotyczy również pomocy de minimis);
 - b) projektów, których całkowity koszt (z VAT) wynosi co najmniej 5.000.000 EUR albo projektów z pomocą publiczną (bez względu na ich wartość), a VAT nie może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe. Jednocześnie decydujące dla kwalifikowalności wydatku jest to, czy istnieje prawna możliwość odzyskania VAT z budżetu państwa, a nie czy VAT w danym przypadku rzeczywiście zostanie odzyskany;
- 13) poniesione na opracowanie lub aktualizację studium wykonalności/biznes planu lub ich elementów do 10.000,00 zł;
- 14) w przypadku projektów partnerskich, w których uczestniczy co najmniej 4 partnerów wydatki poniesione na opracowanie lub aktualizację studium wykonalności/biznes planu lub ich elementów do 20.000,00 zł;
- 15) promocja projektu poniesiona zgodnie z Podręcznikiem wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021 – 2027 w zakresie informacji i promocji, nie może przekraczać 5% wydatków kwalifikowalnych (wydatki kwalifikowalne są to wszystkie wydatki kwalifikowalne oprócz kosztów promocji) i nie większa niż 150.000,00 zł brutto;
- 16) wydatki na działania informacyjno-edukacyjne w zakresie ochrony przyrody jako element uzupełniający projektu (m.in.: organizacja spotkań/warsztatów edukacyjnych, tablice edukacyjne, ścieżki edukacyjne z kodami informującymi o gatunkach chronionych, broszury/albumy/ulotki edukacyjne w zakresie gatunków/siedlisk oraz sposobów ich ochrony, materiały edukacyjne w zakresie ochrony przyrody);
- 17) nasadzenia zieleni;
- 18) wydatki na środki trwałe i wartości niematerialne i prawne niezbędne do realizacji zadań w ramach typów projektów uwzględnionych w SZOP, w priorytecie FEWM.02 ŚRODOWISKO, Działania FEWM.02.12 Ochrona bioróżnorodności, Schemat A m.in.: specjalistyczne środki transportu wyposażone np. w sprzęt umożliwiający schwytanie dzikich zwierząt, na potrzeby ośrodków pomocy i rehabilitacji dzikich zwierząt, nie zaliczane do KŚT 741 Samochody osobowe (dotyczy następującego typu projektu: „Projekty w zakresie tworzenia i rozwoju ośrodków pomocy i rehabilitacji dzikich zwierząt”);

- 19) budowa/rozbudowa/przebudowa/remont infrastruktury związanej z tworzeniem i rozwojem ośrodków pomocy i rehabilitacji dzikich zwierząt;
- 20) budowie przyczyniające się do czynnej ochrony różnorodności biologicznej, związanej z aktywną ochroną i odtwarzaniem siedlisk oraz restytucją gatunków chronionych.
„Aktywna ochrona” jest to czynna ochrona przyrody polegająca na stosowaniu, w razie potrzeby, zabiegów ochronnych w celu przywrócenia naturalnego stanu ekosystemów i składników przyrody lub zachowania siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów (zgodnie z definicją „ochrony czynnej” zawartą w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody);
- 21) infrastruktura turystyczna ograniczona do inwestycji, które służą wyłącznie ochronie środowiska naturalnego, w tym bioróżnorodności na danym obszarze, realizowana poprzez skanalizowanie ruchu turystycznego oraz zapewniająca ograniczenie degradacji środowiska przyrodniczego w miejscach przemieszczania się i wypoczynku osób zwiedzających;
- 22) wydatki poniesione na budowę/przebudowę/remont parkingów (w tym grzybo- i ryboparkingów) oraz dróg dojazdowych wyłącznie jako element uzupełniający projektu stanowiące nie więcej niż 20% wydatków kwalifikowalnych w projekcie (wydatki kwalifikowalne są to wszystkie wydatki kwalifikowalne oprócz kosztów parkingów i dróg dojazdowych) i dotyczące obszarów chronionych, jeśli potrzeba ich budowy wynika z zapisów planu ochrony/planu zadań ochronnych dla danego obszaru lub konieczności ograniczenia presji ze strony ruchu turystycznego na ten obszar i uzyskano potwierdzenie organu sprawującego nadzór nad obszarem;
- 23) inwentaryzacja zieleni w miastach jako element uzupełniający projektu (dotyczy następującego typu projektów: *„Ochrona i przywracanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych w szczególności na obszarach zurbanizowanych, tworzenie miejsc ochrony różnorodności biologicznej na obszarach miejskich oraz pozamiejskich w oparciu o gatunki rodzime, zazielenianie przestrzeni miejskiej oraz inwentaryzacja zieleni w miastach jako element takiego projektu”*);
- 24) wydatki na inwestycje infrastrukturalne niezwiązane bezpośrednio z ochroną siedlisk i gatunków chronionych nie przekraczające 10 % wydatków kwalifikowalnych projektu (patrz definicja „projektu infrastrukturalnego związanego bezpośrednio z ochroną siedlisk i gatunków chronionych” ujęta w Wykazie pojęć i definicji programu regionalnego na lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur pod hasłem „Słownik pojęć” na stronie www.funduszeuropejskie.warmia.mazury.pl).

1.2 Wydatki niekwalifikowalne w projekcie:

- 1) poniesione na opracowanie lub aktualizację studium wykonalności/biznes planu lub ich elementów powyżej 10.000,00 zł;
- 2) w przypadkach projektów partnerskich, w których uczestniczy co najmniej 4 partnerów wydatki poniesione na opracowanie lub aktualizację studium wykonalności/biznes planu lub ich elementów powyżej 20.000,00 zł;
- 3) kolejna wersja studium wykonalności/biznesplanu, dokumentacji technicznej (kwalifikuje się jedna wersja dokumentu: opracowanie lub aktualizacja);
- 4) koszt sporządzenia dokumentacji powykonawczej;
- 5) promocja projektu poniesiona niezgodnie z Podręcznikiem wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021 – 2027 w zakresie informacji i promocji oraz

przekraczająca 5% wydatków kwalifikowalnych (wydatki kwalifikowalne są to wszystkie wydatki kwalifikowalne oprócz kosztów promocji) i wyższa niż 150.000,00 zł brutto;

- 6) roboty budowlane dodatkowe nieprzewidziane na etapie składania wniosku o dofinansowanie;
- 7) roboty realizowane metodą gospodarczą, tzn. samodzielne wykonywanie prac na budowie oraz samodzielny zakup materiałów budowlanych;
- 8) usługa inżyniera kontraktu poniesiona w okresie gwarancyjnym (po zakończeniu robót budowlanych);
- 9) koszty amortyzacji;
- 10) koszty związane z zaangażowaniem personelu;
- 11) zarządzanie i obsługa projektu, w tym przygotowanie wniosku o dofinansowanie oraz wniosków o płatność rozliczających wydatki w projekcie;
- 12) zakup tzw. gadżetów – np. kubków, słodczy, czapeczek, smyczy, breloczków, długopisów, notatników, odzieży, itp.;
- 13) szkolenia pracowników (z wyłączeniem przeszkolenia przez Wykonawcę pracowników Beneficjenta w zakresie obsługi specjalistycznego sprzętu nabytego w ramach projektu);
- 14) koszty pośrednie;
- 15) zakup środków transportu, z wyłączeniem specjalistycznych środków transportu wyposażonych np. w sprzęt umożliwiający schwytanie dzikich zwierząt, na potrzeby ośrodków pomocy i rehabilitacji dzikich zwierząt, nie zaliczanych do KŚT 741 Samochody osobowe (wyłączenie dotyczy następującego typu projektu: „Projekty w zakresie tworzenia i rozwoju ośrodków pomocy i rehabilitacji dzikich zwierząt);
- 16) zakup urządzenia/ maszyny/ środków transportu zasilanych paliwami kopalnymi, poza wyjątkami ujętymi w art. 7 ust. 1 lit. h) ppkt (i)–(iii) i ust. 2-4 rozporządzenia EFRR lub jeżeli istnieje możliwość zakupu urządzenia/ maszyny/ środków transportu zasilanych paliwami kopalnymi w celu realizacji projektów, które przyczyniają się do osiągnięcia celów szczegółowych programu, gdy nie istnieje realna alternatywna technologia;
- 17) wydatki niezgodne z Rozporządzeniami wynikającymi z SZOP:
 - Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis;
 - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu;
 - Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 października 2022 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach programów regionalnych na lata 2021–2027;
 - Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 listopada 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na remediację szkód wyrządzonych środowisku, rekultywację zdegradowanych siedlisk przyrodniczych i ekosystemów, ochronę lub odbudowę bioróżnorodności lub ekosystemów oraz wdrażanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody w celu łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027;
 - Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027;
- 18) koszty bieżącego utrzymania infrastruktury;
- 19) koszty ubezpieczeń dotyczących fazy eksploatacyjnej projektu;

- 20) wydatki operacyjne, tzn. ponoszone w fazie eksploatacji inwestycji;
- 21) wydatki objęte cross-financjowaniem;
- 22) wydatki związane z transportem i składowaniem odpadów azbestowych na składowiskach;
- 23) koszty związane z wyposażeniem i funkcjonowaniem bazy noclegowej oraz bazy gastronomicznej;
- 24) wydatki poniesione na budowę/przebudowę/remont parkingów (w tym grzybo- i ryboparkingów) oraz dróg dojazdowych wyłącznie jako element uzupełniający projektu stanowiące więcej niż 20% wydatków kwalifikowalnych w projekcie (wydatki kwalifikowalne są to wszystkie wydatki kwalifikowalne oprócz kosztów parkingów i dróg dojazdowych) lub dla których nie uzyskano potwierdzenia organu sprawującego nadzór nad obszarem chronionym;
- 25) zakup i montaż urządzeń do monitoringu bezpieczeństwa;
- 26) budowa/rozbudowa/przebudowa/remont budynków, z wyłączeniem budowy/rozbudowy/przebudowy/remontu infrastruktury związanej z tworzeniem i rozwojem ośrodków pomocy i rehabilitacji dzikich zwierząt;
- 27) koszty związane z budową/rozbudową/przebudową/remontem/wyposażeniem bazy edukacyjnej;
- 28) budowie nie przyczyniające się do czynnej ochrony różnorodności biologicznej, związanej z aktywną ochroną i odtwarzaniem siedlisk oraz restytucją gatunków chronionych. „Aktywna ochrona” jest to czynna ochrona przyrody polegająca na stosowaniu, w razie potrzeby, zabiegów ochronnych w celu przywrócenia naturalnego stanu ekosystemów i składników przyrody lub zachowania siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów (zgodnie z definicją „ochrony czynnej” zawartą w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody);
- 29) infrastruktura turystyczna nie służąca wyłącznie ochronie środowiska naturalnego, w tym bioróżnorodności na danym obszarze poprzez skanalizowanie ruchu turystycznego oraz nie zapewniająca ograniczenia degradacji środowiska przyrodniczego w miejscach przemieszczania się i wypoczynku osób zwiedzających;
- 30) koszty związane ze wsparciem inwazyjnych gatunków obcych;
- 31) koszty monitoringu środowiskowego;
- 32) koszty zabiegów związanych z renaturyzacją cieków (czyszczenie, pogłębianie itp.);
- 33) zakup w ramach projektu agregatu prądotwórczego jako awaryjnego źródła zasilania dla wszystkich obiektów wnioskodawcy znajdujących się w jego władaniu, w tym tych, które pozostają poza projektem lub są już zasilane w energię np. z istniejącej sieci energetycznej;
- 34) nagrody w konkursach edukacyjno-promocyjnych;
- 35) wydatki na inwestycje infrastrukturalne niezwiązane bezpośrednio z ochroną siedlisk i gatunków chronionych przekraczające 10 % wydatków kwalifikowalnych projektu (patrz definicja „projektu infrastrukturalnego związanego bezpośrednio z ochroną siedlisk i gatunków chronionych” ujęta w Wykazie pojęć i definicji programu regionalnego na lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur pod hasłem „Słownik pojęć” na stronie www.funduszeuropejskie.warmia.mazury.pl);
- 36) inne wydatki poniesione niezgodnie z typami projektów uwzględnionymi w SZOP, w priorytecie FEWM.02 ŚRODOWISKO, Działania FEWM.02.12 Ochrona bioróżnorodności, Schemat A.